

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Continens Armamentarium Seu Panoplima Spiritualem - Id est, Varia arma
& media ad omnis generis tentationes fortiter sustinendas, & feliciter
superandas, Ad Omnium Quidem Animarum

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1688

Tent. VI. Circa sterilitatem laborum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48377)

§. VI.

Tentatio VI. Circa sterilitatem laborum.

LXII. **A** Nastasius Presbyter, & zelosus admodum curator animarum multos quidem labores & curas pro animarum salute suscepit, sed quod vidit, exiguum aut nullum propè fructum ex tot laboribus se reportare, graviter tristatur, & ne frustra deinceps se fatiget, desistere à talibus infructuosis occupationibus decernit. Quæritur, quomodo abducendus sit ab hoc proposito?

Responsio.

LXIII. Primò illi saluberrimam S. Chryostomi hom. 3. in 1. Cor. doctrinam & adhortationem proponat: *Si hodie nemini persuaseris, inquit, posthabetis posthabetis: et si nunquam persuaseris, mercedem tamen integram habebis, et si non omnibus, paucis tamen ex multis persuadere poteris. Nam neque apostoli universo orbi persuaserunt, licet cum omnibus disputarint, & mercedem in omnibus assecuti sint. Non ergo, cum orbem terra saluum facere non possis, etiam parva contemnere. Neque majorum desiderio à parvis te abstrahas. Si centum nequis, decem curam perscipias: Si decem non possis, noli quinque despiciere: quinque vires tuas excedunt, unum ne contemnere. Quod si neque hoc possis, noli desperare, noli laborare. Nonne vides in negotiationibus non auro duntaxat, sed etiam argento negotiari mercatores? Nam parva nihil contempserimus, assequemur & magna. Si autem neglectui nobis illa essent, neque hac facile aliquid qui possemus. Sic singuli divites evadunt, cum magna*

omni & parva colligunt. Hanc doctrinam sanè firmiter animo impresserat S. Franciscus Xaverius, qui, ut l. 6. c. 17. vit. refertur, monebat cultores animatum, ut non fortius magis, quam perseverantiùs eorum perferrent vitia, infirmitatem sustinerent, frugemque sementis factæ, laborumque (quamvis seræ) fructum velut boni Christi Agricoltæ expectarent, haud ignari, eos, qui seminant in lacrymis, in exultatione messuros. Quòd si ab initio tales non reperirent, quales expeterent, ita cum illis se gererent, ut cum improbis Filiis boni Parentes, Deique benignitate freti, qui hominum mentes suo demum tempore ad bonam perducit frugem, non diffiderent, eos aliquando tales fore, quales optarent. Quare nunquam desinerent, eos omni studio colere, præsertim cum DEUS omnium parens communis, quamvis læsus à nobis, benignè tamen omnibus facere non desistat.

LXIV. Secundò illi ostendat, quòd, etsi fructus alius non sequeretur, sat magnus tamen jure merito centeri debeat, satis fecisse officio suo, & voluntatem DEI implevisse, uti idem S. Chryostomus sapienter notavit, dum l. c. dixit: *Utinam oratio nostra aliquid proficiat! Quòd si post longam admonitionem in iisdem vitiis perseveraverint, ne sic quidem desistemus illis, quod rectum est, consulere, quandoquidem & aquarum vena, etsi nullus veniat aquatum, manant tamen: & fontes, quamvis hauriat nemo, tamen scabreas emittunt: & omnes, etsi nemo bibat, nihilo secius fluunt: sic oportet & illum, qui concionatur, quamvis nullus auscultet, tamen prestare, quidquid in ipso situm est. Siquidem hæc lex nobis, qui sacri sermonis admi-*

administrationem suscepimus, à benigno prescripta
 DEO. Sic S. Ignatius, teste Maffeo l. 2. c. 11. si
 quem omnia expertus, tamen è peccatorum ceteris
 extrahere non poterat, non ideo contrahebat ani-
 mum, vel se angori dabat, quasi oleum & operam
 perdidisset, sed conscientiae & officii sui fructu con-
 tentus, acquiescebat in alto Providentiae divinae con-
 filio. Hinc etiam hortabatur suos, ut in agendo cum
 proximis Tutelares Angelos imitarentur, qui, quod
 à DEO commissos acceperunt, movent quoadpos-
 sunt, defendunt, regunt, urgent, ad bonum per-
 vant, sed si voluntatis libertate abutuntur illi, & in-
 bedientes & obstinati sunt, propterea tamen nulli
 anguntur mœtore, nullâ afficiuntur molestiâ.

LXV. Terriò illi efficaciter ostendat, quòd, licet
 omni omnino fructu in Proximo destituerentur ejus
 labores, neutiquam tamen præmio suo competente
 sit cariturus, id quod memorabili sententiâ S. Ber-
 nardus l. 4. de confid. c. 2. declaravit: *Noli dissid-
 eris, curam exigeris, non curationem. Dempe
 audisti; curam illius habe: & non: cura, vel san-
 illum. Verum dixit quidam: Non est in Medico tem-
 per, relevetur ut ager. At meliùs tibi propono de tra-
 Paulus loquitur: plus omnibus laboravi, non, aut,
 plus omnibus profui, aut plus omnibus fructificavi.
 Verbum insolens religiosissimè devitans. Aliàs autem
 noverat homo, quem docuit DEUS, quia unusquisque
 que secundùm laborem accipiet, non secundùm proce-
 tum. Ita, queso, & tu fac, quod tuum est; nam
 DEVS, quod suum est, faciet: satis absque tua an-
 xietate & solitudine curabit. Planta, riga, fer cura-
 ram, & tuas explevisti partes: sanè incrementum, ubi*

oluerit, dabit DEVS. Vbi fortè noluerit, tibi de-
 scribit nihil, dicente Scriptura Sap. 10. Reddet DEVS
 mercedem laborum Sanctorum suorum. Securus la-
 bor, quem nullus valet evacuare defectus.

LXVI. Denique non parùm etiã iuuerit, si,
 quod olim B. Virgo S. Birgittæ l. 4. revel. c. 21. insi-
 nuavit, ipsi quoque Anastasio proponat: *Amici Dei,*
 inquit B. Virgo, *non habent attadiari in seruitio*
DEI, sed laborare, ut homo malus fiat melior, &
homo bonus veniat ad perfectiora. Nam quicumque
voluntatem haberet sibilandi in aures omnium transeun-
tiarum, quòd IESVS Christus esset verus Filius DEI,
& faciendo conaretur, quantum posset, ad aliorum
conversionem, licet nulli, vel pauci converterentur,
nilominus eandem mercedem obtineret, ac si omnes
converterentur, sicut per exemplum dico tibi: Si dua
mercenarii ex praecepto Domini foderent montem du-
rum, & alius inueniret aurum electum, alius ve-
ro nihil. Isti propter voluntatem & laborem (æqua-
lem, ut supponitur) digni essent equali mercede. Me-
rito ergo, Anastasius exemplum illius sequitur, qui,
teste Seneca epist. 7. quæsitus, quò tanta diligentia
artis spectaret ad paucissimos perventura respondit:
Satis sunt pauci, satis unus, satis nullus.

CAPUT IV.

DE CONJUGUM TENTATIONIBUS.

LXVII. Quòd etiã isti non levibus tentationibus
 sunt subiecti, jam pridem S. Paulus
 1. Cor. 7. indicavit dicens. *Si acceperis uxorem, non*
peccasti. Et si nupsit Virgo, non peccavit; tribulatio-
nens